

044

Vävskedsmakare.

1. I vilka byar i Älvdalen funnos vävskedsmakare - om också bara en enda? Anteckna namnen på de vävskedsmakare, som bodde i annan by än Väsa!
2. Hur många gårdar funnos i byn omedelbart före storskiftet? I hur många av dessa gårdar sysslade man med tillverkning av vävskedar? I hur många gårdar sysslade man med något annat hantverk (läggning, smide)? Förekom det, att någon vävskedsmakare bedrev även något annat hantverk?
3. Var vävskedsmakaren alltid även jordbrukare? Hade han tid att själv lägga hand vid arbetet på gården? Eller sköttes detta av kvinnor och barn?
4. Vilka tider på året brukade man mest intensivt syssla med tillverkningen av vävskedar? Kunde detta arbete (särskilt putsningen) utföras under små mellanstunder t.ex. vid vistelse på kölen eller i fäbodarna, under hökörning, under föråkning, under vistelse i blästan etc.?
5. Under vilka tider av året brukade vävskedsmakarna vara ute på försäljningsfärder? Förekom det, att någon vävskedsmakare gjorde två eller flera resor under vintern? Hade (som i Oxberg) varje vävskedsmakare sitt särskilda (streck)? Hur hade man kommit överens om dessa distrikt? Nämn (med angivande av vävskedsmakarens namn) alla de distrikt man minns, angiv i detalj den väg, som varje vävskedsmakare färdades, och de vilställen, kvarter och gårdar, där han tog in om nätterna!
6. Fanns det vävskedsmakare, som voro utan häst? Hur forslade de då sina varor? På dragkälke eller i bög?
7. Om vävskedar forslades efter häst eller på dragkälke, beskriv då i detalj, hur lasset lastades, med vävskedar, ämnen, matsäck, foder, kläder etc.! Varav bestod matsäcken?
8. Förekom det, att vävskedsmakaren tillverkade vävskedar under själva färden? Vad för material hade han då med sig? Vilka delar av arbetet kunde han utföra under resan, och vilka måste utföras hemma? Var det möjligt att anskaffa nytt material under resan? Om dylikt material anskaffades, hur betalades det?
9. Förekom det, att vissa personer specialiserat sig på tillverkning av endast vissa delar av vävskeden, så att t.ex. en vävskedsmakare i Väsa tog sina tinnar från Myckeläng? Berätta (med namns nämnande) om alla kända exempel på dylik specialisering av tillverkningen!

10. Förekom någonsin något samarbete mellan de älvdalska vävskedsmakarna och motsvarande tillverkare i Oxberg?
11. Var det män eller kvinnor, som spunno den för vävskedstillverkningen behövlige tråden? Hur erhöill man tillräckligt med lin till denna tråd?
12. Hur skaffade man det behövlige becket? Egen tjärdal för att åstadkomma trätjära?
13. Brukade vävskedsmakaren färdas ensam, eller hade han någon medhjälpare, t.ex. en halvstor pojke? Om han hade medhjälpare, hur fördelades då arbetet (t.ex. så, att pojken satt i gårdarna och gjorde vävskedar färdiga, under det att den äldre mannen gick omkring och sålde)?
14. Förekom det, att någon färdkarl hade flera slags varor med sig, t.ex. vävskedar och laggkärl?
15. Vart gingo vävskedsfärderna? till Uppland? till Jämtland? till Norge? till Finland? till Ryssland? Vem utfärdade fripass eller handelspass? Finns något dylikt pass kvar? Vilka städer besökte man? vilka marknader? vilka bygder och platser i övrigt? Berätta om äventyr på färderna och om livet i de olika kvarteren (angiv noga platsen för kvarteren i städerna)! Hur redde man sig med språket i Uppland? i Finland? i Ryssland?
16. Sök få fram, hur mycket en vävskedsmakare kunde förtjäna på en försäljningsresa, antingen i kontanter eller i varor (t.ex. i lispund lin)! Finnas exempel på personer, som blevo förmögna genom vävskedstillverkning? Hur placerade de i så fall pengarna före storskiftets tid (i lin? i ängen? i jord? i kreatur?)?
17. När (ungefär) gjordes de sista försäljningsfärderna med handgjorda vävskedar? Vart gingo de?
18. Finnas porträtt bevarade av vävskedsmakare från 1870-talet eller äldre tid?